

V Dobrošovské pevnosti se nedochovaly téměř žádné ocelové stavební prvky a samozřejmě ani zbraně. V bojovém patře sruhu Zelený jsou k vidění dvě makety kasematních 10 cm houfnic Škoda vzor 38, které zde kdysi postavili barandovští filmaři pro natáčení.

nic, jen přesně 171 schodů dolů do hloubky 36 metrů. To je výška jedennáctipatrového paneláku. Měly zde být dva rychlovýtahy na munici, ale na ty už se ve sběhu událostí nedostalo. Stejně se nedostalo na výzbroj sruhu a na výstavbu většiny dalších prvků Dobrošovské pevnosti.

Nejspodnější podzemní poschodí tvoří spojovací chodby s úzkokolejnou tratí pro dopravu materiálu a kolem nich řady rozměrných sálů. Část z nich měla sloužit jako sklady munice a velitelská sta-

DOBROŠOVSKÁ PEVNOST

Před šedesáti lety, když 15. března 1939 došlo k okupaci zbytku republiky, bylo pozdě pomýšlet na vojenský odpor proti německé rozpínivosti. Badatelé i politici se dodnes přou o to, zda mohlo mít smysl nebo dokonce naději na úspěch postavit se vojenské převaze sousední fašistické mocnosti, avšak veškeré šance k tomu vzaly za své už přijetím Mnichovské dohody 29. září 1938. Strategicky bylo rozhodující, že Československo tehdy přišlo bez boje jak o svá pohraniční horstva, tak i o to, co se do té doby podařilo vybudovat z grandiózního systému umělých opevnění naplánovaného podle vzoru francouzské Maginotovy linie.

Jednou z mála výjimek byla pevnost Dobrošov nad Náchodem, protože ani Hitler si netroufl tvrdit, že by na Náchodsku existoval významnější ně-

mecký živel. Dobrošov tak zůstal česko-slovenský o půl roku déle. Žádný vojenský význam to však nemělo.

I dnes pevnost zapůsobí na návštěvníka obrovským dojmem. Na povrchu ovšem není mnoho k vidění, grandióznost stavby si člověk uvědomí teprve v podzemí. Prohlídka Dobrošova začíná dělostřeleckým srubem zvaným Zelený. V bojovém patře překvapí, že třemi dělostřeleckými střílnami je vidět jenom na loučku končící dvě stě metrů vzdáleným obzorem. Ale právě v tom byla promyšlenost systému. Dělostřelci mohli nepřítel palbou ovládat Kladský průsmyk, důležitý přechod z Německa přes lázně Běloves, zatímco nepřítel je ze země nemohl ani spatřit.

Pod bojovým patrem je mezipatro s bunkry na vystřelené dělostřelecké nábojnice, pak dlouho

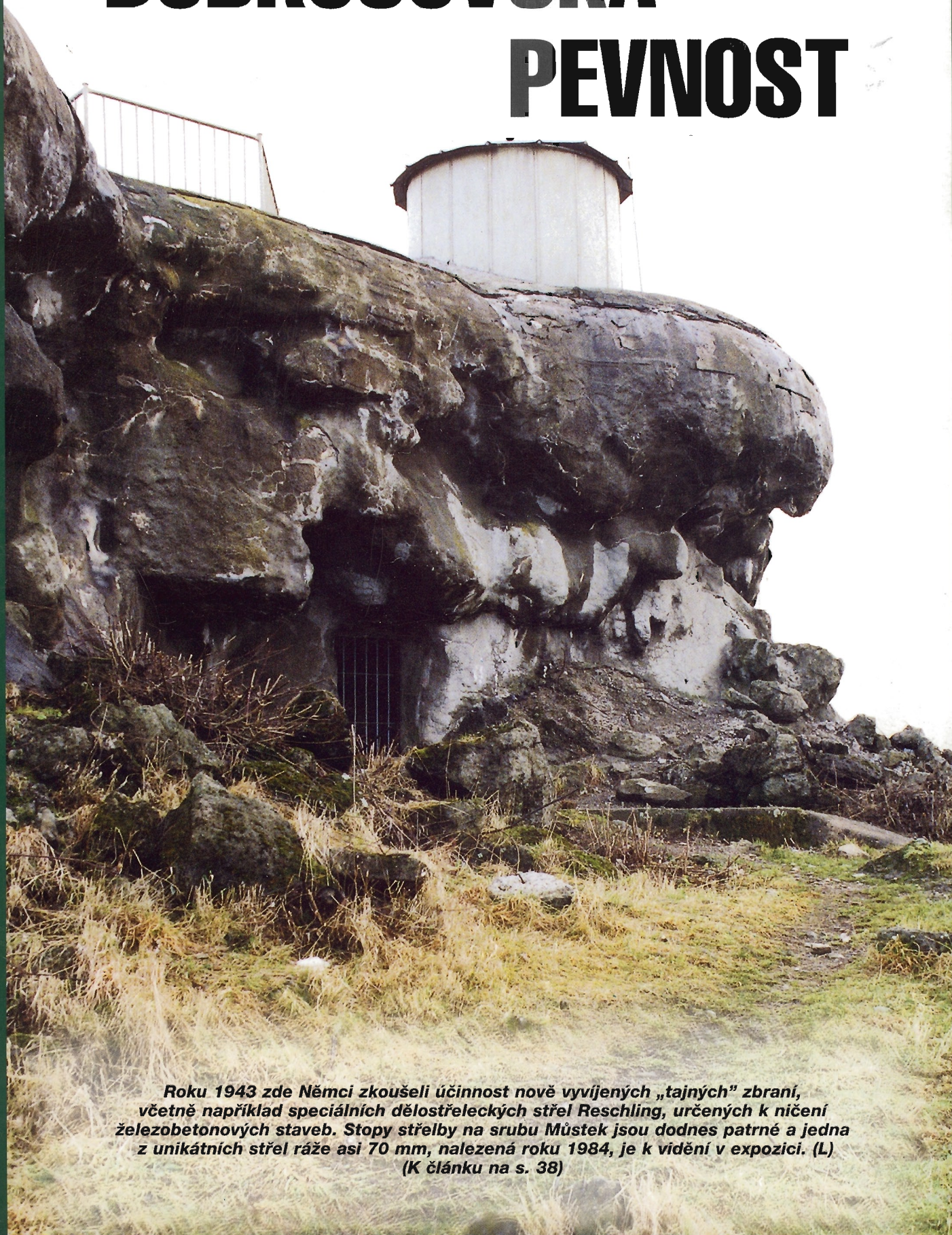
noviště, další jako diesel-elektřárna se sklady nafty. Nedokončený zbytek sálů představoval budoucí kasárna s ubytovnami důstojníků i mužstva, umývárny, záchody, ošetrovny, obvazišti, kuchyněmi, zásobárnami pitné vody, sklady potravin a výstroje, správárnami oděvů a obuvi a vůbec vším, čeho je zapotřebí k dlouhodobému ubytování téměř šesti stovek mužů. Je zde 1750 metrů chodeb a 24 klenu-tých sálů v celkové délce 600 metrů.

Dnes si návštěvník může jenom představovat, jak by tady žili a bojovali vojáci v případě konfliktu. Ale přinejmenším za možnost této představy návštěva určitě stojí. Od dubna do října je otevřeno denně mimo pondělí.

-L-

(Dále na 4. straně obálky)

DOBROŠOVSKÁ PEVNOST

*Roku 1943 zde Němci zkoušeli účinnost nově vyvíjených „tajných“ zbraní, včetně například speciálních dělostřeleckých střel Reschling, určených k ničení železobetonových staveb. Stopy střelby na srubu Mústek jsou dodnes patrné a jedna z unikátních střel ráže asi 70 mm, nalezená roku 1984, je k vidění v expozici. (L)
(K článku na s. 38)*